

TP Hồ Chí Minh, ngày 28 tháng 6 năm 2024

Kính gửi: Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh

**BÁO CÁO TÌNH HÌNH DOANH NGHIỆP
Quý II năm 2024**

I. Tình hình kinh tế:

Tình hình chính trị thế giới không có nhiều thay đổi tích cực, đó là khung hoảng quân sự châu Âu nay đã lan rộng ra cả khu vực Trung Đông và tiềm ẩn xung đột ở một số khu vực khác như Nam Á và châu Phi. Các rủi ro chính trị đã góp phần thu hẹp nhu cầu tiêu dùng trên thế giới, làm cho thị trường xuất khẩu của các doanh nghiệp Việt Nam bị ảnh hưởng đáng kể. Mặc dù khá nhiều doanh nghiệp đã xoay trở, thay đổi, tìm kiếm thị trường mới như Hàn Quốc, Nhật Bản, Trung Quốc và Đông Nam Á để bù đắp sự suy giảm thị trường truyền thống nhưng số lượng đơn vị vượt lên trên khung hoảng vừa qua là không phổ biến. Hầu hết vẫn trong tình trạng khó khăn, vật lộn để tồn tại và phát triển khi đơn hàng chưa có nhiều, không ổn định và có tính ngắn hạn.

Ở trong nước, Chính phủ và các Bộ ngành đã ra nhiều chính sách và nỗ lực cải cách hành chính nhằm hỗ trợ doanh nghiệp, điều đó làm cho thị trường xuất khẩu tốt hơn, một số doanh nghiệp thuộc một số ngành có sự phục hồi đáng kể, cụ thể như ngành nông nghiệp, công nghiệp xuất khẩu, công nghệ thông tin và xây dựng đầu tư công... Tuy nhiên, do thị trường chung bị suy giảm nên hầu hết doanh nghiệp vẫn đang phải vật lộn trong tình trạng khó khăn.

Đối với doanh nghiệp có quy mô vừa và lớn, khó khăn phổ biến là tình trạng nợ khó đòi, chiếm dụng vốn vẫn còn cao và tiềm ẩn nhiều rủi ro, vốn vay bị tắc do quy định thế chấp quá ngặt, khôi nợ lớn trái phiếu tới hạn nửa cuối năm 2024. Thêm nữa, việc áp dụng tiêu chí quá chặt chẽ của chính sách quản lý giao dịch liên kết theo Nghị định 132/2020/NĐ-CP càng làm cho việc phân bổ vốn, điều hòa vốn giữa các thành viên trong các tập đoàn kinh tế không thể triển khai, thậm chí làm khó cho quan hệ vay mượn giữa doanh nghiệp và một tổ chức tài chính, tín dụng....

Đối với doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ, khó khăn chung là tình trạng cạn tiền, không thu được nợ kinh doanh trong khi bị chủ nợ vay hối thúc. Lãi suất vay mặc dù đã giảm nhưng còn cao so với lợi nhuận thực hiện, các khoản vay trước năm 2023 và lãi vay cá nhân giảm không đáng kể, làm hạn hẹp dòng tiền cho tiêu dùng cá nhân. Bên cạnh đó, có một số khó khăn khác liên quan đến thể chế kinh tế còn nhiều bất cập, cải cách thủ tục hành chính chưa đạt kỳ vọng và một số vấn đề pháp lý chưa rõ ràng, kéo dài,... Ngoài ra, sự gia tăng đáng kể hàng hóa tiêu dùng giá rẻ từ Trung Quốc tràn sang đã tạo áp lực đáng kể cho doanh nghiệp Việt. Không những thế, trào lưu quảng cáo bán hàng trực tuyến (livestream) không kiểm soát hiện nay được cho là đang đe dọa và b López nghẹt không gian sinh tồn của các nhà sản xuất nhỏ lẻ, làm phá vỡ tiêu chuẩn giá cả truyền thống, chỉ giúp giải phóng hàng tồn kho mà hầu như không thu được lợi nhuận, không có sự đảm bảo chất lượng và phổ biến tình trạng không nộp thuế.

Các khó khăn trên làm cho đà phục hồi của kinh tế Thành phố chủ yếu chỉ tập trung ở doanh nghiệp FDI, doanh nghiệp có vốn lớn và ngành công nghệ cao như điện tử, viễn

thông, công nghệ thông tin... Các doanh nghiệp thâm dụng nhiều lao động thường không có kết quả tích cực, vừa phải đối diện với tình hình thiếu hụt lao động phổ thông do người lao động nay yêu cầu lương cao hơn, điều kiện lao động tốt hơn và gần nơi có điều kiện sống thuận tiện hơn... Các cửa hàng bán lẻ điện thoại như Thế giới di động, FPT... buộc phải đóng cửa hàng loạt cửa hàng, cửa hiệu và các hàng phố buôn bán trở nên é ảm, tình trạng trả mặt bằng phổ biến trên nhiều khu thương mại sầm uất trước đây. Các doanh nghiệp âm thầm rời bỏ thị trường khá nhiều, nhưng chưa hoàn thành nghĩa vụ quyết toán thuế, vì thủ tục quyết toán thuế doanh nghiệp giải thể là khá khó khăn và tốn thời gian rất lâu, do đó con số thực tế giải thể nhiều hơn số báo cáo một cách đáng kể. Dòng tiền đã không được chuyển dịch vào sản xuất kinh doanh mà được cất trữ vào vàng và ngoại tệ, làm cho thị trường này biến động thất thường trong thời gian qua.

Họat động xuất khẩu đang tốt lên, các đơn hàng xuất khẩu về nhiều, ngành hàng cà phê, nông sản đang thu hút khách mua hàng quốc tế (xuất khẩu cà phê tăng 44%) đang “đau đầu” vì phí vận tải biển tăng gấp đôi (giá cước container 40 feet đi Châu Âu từ hơn 2.000 USD lên tới 5.000 USD), nếu xuất khẩu doanh nghiệp vẫn thua lỗ.

Theo lĩnh vực, cụ thể như sau:

- Lĩnh vực sản xuất dệt may bắt đầu có đơn hàng trở lại cho tới cuối năm do những nỗ lực tìm kiếm thị trường mới và chuyển đổi số, chuyển dịch xanh, chào mời giá cạnh tranh... Chỉ số tồn kho ngành công nghiệp chế biến, chế tạo tháng 5 năm 2024 ước tính tăng 2,0% so với tháng trước, trong đó một số ngành có chỉ số tồn kho cao so với cùng kỳ như: sản phẩm đồ uống, cơ khí, thiết bị điện, giấy... Đây là chỉ số báo hiệu xu hướng suy giảm tổng cầu trong các tháng tiếp theo.

- Lĩnh vực chế biến và xuất khẩu sản phẩm nông nghiệp: gạo, thủy sản, trái cây... tăng trưởng tương đối khá hơn do sự bùng nổ của thị trường Trung Quốc và sự thay đổi thị hiếu của người tiêu dùng. Trong đó, ngành chế biến lương thực thực phẩm có nhiều điều kiện thuận lợi về thị trường nên đã đạt kết quả rất đáng mừng. Kim ngạch xuất khẩu các mặt hàng ngành LTTP lũy kế 5 tháng đạt trên 2 tỷ USD, tăng gần 70% so với cùng kỳ năm 2023 và chiếm tỷ trọng gần 20% trong tổng kim ngạch xuất khẩu chung của Thành phố. Trong đó, nhóm doanh nghiệp trong nước đang chiếm tỷ trọng chính (93.5%) so với các doanh nghiệp FDI với kim ngạch xuất khẩu đạt 1.29 tỷ USD. Cụ thể: xuất khẩu gạo tăng 74,5%; hàng rau quả tăng 56,4%; cà phê tăng 94,3%; hàng thủy sản và các sản phẩm từ thủy sản tăng 47,6%; hạt điều tăng 58,3%. Tổng hợp lại chỉ số sản xuất công nghiệp ngành chế biến thực phẩm đã tăng trưởng trên 3.4% so với năm 2023.

- Lĩnh vực kinh doanh VLXD: từ đầu năm đến nay nhiều đại lý chưa lấy đơn hàng mới, do sức mua giảm và các công trình xây dựng dân dụng chưa hồi sinh. Doanh nghiệp gặp nhiều khó khăn, thiếu dòng tiền, mất khả năng trả nợ. Trong khi đó, các doanh nghiệp nước ngoài sử dụng nguồn nguyên liệu có giá thấp hơn rất nhiều so với doanh nghiệp trong nước, tạo nên sản phẩm có giá thành thấp nên doanh nghiệp trong nước rất khó cạnh tranh. Cụ thể, ngành thép, vật liệu kết cấu và xây dựng, đa số vẫn khó khăn, thậm chí một số đơn vị giảm doanh số tới 70%, khá nhiều đơn vị không có đơn hàng nên chỉ có thể duy trì sản xuất cách nhau 50/50. Đánh giá tình hình tài chính chung của ngành là dòng tiền hạn hẹp, không có tiền trả nợ vay và cũng không thể đòi được tiền nợ của khách hàng. Trong khi đó, các doanh nghiệp ngành bất động sản, mặc dù đã nhận được sự hỗ trợ rất đáng kể của Nhà nước, vẫn tiếp tục chịu kỳ khai hơn các ngành khác, do các sai lầm đầu tư của thời gian trước với vốn vay lớn, thiếu dòng tiền và gánh chịu lãi vay cao...

- Lĩnh vực thương mại, bán lẻ và sự kiện ghi nhận sức mua suy giảm và dự báo tiếp tục giảm trong các tháng tới. Trong khi đó, các sự kiện vừa qua không tổ chức được

thường xuyên, giá trị thấp và bị thắt chặt do các quy định về quyền tác giả, tác phẩm và phòng cháy chữa cháy. Bên cạnh đó, doanh nghiệp nay khó tuyển lao động thời vụ vì những quy định chặt chẽ của BHXH và thuế. Không những thế, lực lượng lao động trẻ hiện nay có xu hướng lựa chọn công việc chạy xe công nghệ, giao hàng, dịch vụ với tiêu chí linh động về thời gian, ít bị kiểm soát và không muôn gắn bó lâu dài.

II. Tình hình doanh nghiệp:

Kết quả khảo sát doanh nghiệp quý 2/2024: hầu hết các doanh nghiệp đang hoạt động ổn định với tỷ lệ 57.1%, tăng hơn 6.0% so với quý 1/2024. Tuy nhiên, số doanh nghiệp giảm doanh thu lại tăng vọt lên mức 30.4%, cho thấy cộng đồng doanh nghiệp nay đã tạm thời thích ứng với khó khăn và tình trạng thanh lọc thị trường đang diễn ra với các doanh nghiệp vốn mỏng, quản trị yếu hoặc trong ngành có sự suy giảm sức cầu đột biến. Trong khi đó, lượng hàng tồn kho tăng lên mức 34.0% và số dư nợ tăng mức 42.0% là dấu hiệu chỉ báo thị trường đang dần xấu đi, doanh nghiệp khó tiêu thụ hàng hóa hơn trước và tình trạng nợ đọng dây dưa đang diễn ra phổ biến trong cộng đồng. Đặc biệt, chỉ số lao động cho thấy khá nhiều doanh nghiệp đang có kế hoạch giảm lao động với mức 20.0% ở một số ngành: sắt, thép, vật liệu xây dựng,... Mặc dù đây là quyết định hết sức khó khăn, ảnh hưởng đến sự phát triển của doanh nghiệp trong tương lai.

Kết quả khảo sát về khó khăn của doanh nghiệp:

- 50.0% DN khó khăn vì “Thiếu các đơn hàng mới”;
- 29.0% DN khó khăn vì “Giá nguyên liệu đầu vào tăng”;
- 64.0% DN khó khăn vì “Nhu cầu tiêu dùng suy giảm”;
- 16.0% DN khó khăn vì “Thiếu vốn kinh doanh”;
- 2.0% DN khó khăn vì “Thiếu mặt bằng sản xuất-kinh doanh”;
- 30.0% DN khó khăn vì “Thuế, phí và các khoản nộp ngân sách cao”;

Nói chung, doanh nghiệp đang khó khăn nhất là thiếu thị trường do nhu cầu tiêu dùng suy giảm. Trong khi đó, các khó khăn về vốn, ngân sách nay hầu hết đã được giải quyết vì khi không có đơn hàng thì doanh nghiệp cũng không có nhu cầu vay vốn, mặc dù lãi suất vay đã giảm đáng kể so với thời gian trước. Tuy nhiên, các áp lực về nghĩa vụ thuế, phí, BHXH, kinh phí công đoàn... vẫn được coi là cao trên sức chịu đựng của khá nhiều doanh nghiệp.

Trên cơ sở tình hình trên, cộng đồng doanh nghiệp kiến nghị Thành phố nhanh chóng giải quyết các vấn đề cơ bản như sau:

- 45.0% DN đề nghị “hỗ trợ vốn tín dụng, giảm lãi suất”;
- 63.0% DN đề nghị “đẩy mạnh kích cầu đầu tư và tiêu dùng”;
- 63.0% DN đề nghị “giảm các loại thuế, phí, BHXH, phí công đoàn”;
- 29.0% DN đề nghị “hạn chế hình sự hóa quan hệ dân sự và kinh tế”;
- 32.0% DN đề nghị “phát triển hạ tầng giao thông và các tiện ích khác”;
- 46.0% DN đề nghị “nhanh chóng giải quyết các kiến nghị hợp lý của DN”.

III. Kiến nghị của doanh nghiệp:

1. Vấn đề hỗ trợ vốn:

Trong hoạt động kinh doanh, vốn luôn là điều kiện đầu tiên mà doanh nghiệp cần đảm bảo. Tuy nhiên, với hậu quả của hàng loạt khó khăn đòn dập thời gian qua, nhiều doanh nghiệp nhỏ đang lâm vào tình trạng cạn kiệt dòng tiền. Đặc biệt, các doanh nghiệp bất động sản đang đối diện với khối nợ trái phiếu khổng lồ lên đến 350.876 tỷ đồng đã phát hành, trong đó ước tính giá trị cần xử lý năm 2024 là 99,7 nghìn tỷ.

Chính phủ và Ngân hàng nhà nước đã ban hành nhiều chính sách hỗ trợ doanh nghiệp, một số chính sách này hiệu quả chưa cao, ví dụ Nghị quyết số 43/2022/QH14 về hỗ trợ lãi suất (2%/năm) cho một số ngành, lĩnh vực, doanh nghiệp... chỉ giải ngân được khoảng 1.218 tỷ đồng, tương đương khoảng 3,05% tổng quy mô chính sách (40.000 tỷ đồng) đến hết năm 2023. Hoặc như gói tín dụng 120.000 tỷ đồng cho phát triển nhà ở xã hội với lãi suất giảm từ 1,5 - 2% so với thị trường, sau gần 1 năm triển khai mới giải ngân được hơn 500 tỷ đồng, tức là chưa tới 1% với vốn vay 7 dự án.

Nguyên nhân chung được ghi nhận là điều kiện hưởng hỗ trợ chặt chẽ, thủ tục không thuận tiện, e ngại thanh kiểm tra, vướng mắc về pháp lý... Tuy nhiên, các doanh nghiệp cho rằng khó khăn hiện hữu của doanh nghiệp là dòng tiền. Doanh nghiệp đang thiếu tiền để trả nợ các khoản nợ gốc trước đây và bỗng sung vốn lưu động cho hoạt động tiếp theo. Do đó, việc hỗ trợ lãi vay không giải quyết tận gốc của vấn đề là bỗng sung dòng tiền. Mặc dù Thông tư số 02/2023/TT-NHNN về việc cơ cấu lại thời hạn trả nợ, giữ nguyên nhóm nợ sẽ hỗ trợ doanh nghiệp trong năm 2024, nhưng vô hình chung lại gây áp lực trả nợ kép cho doanh nghiệp ngay tại kỳ tiếp theo 2025.

Do đó, cộng đồng doanh nghiệp kiến nghị Chính phủ hỗ trợ xử lý triệt để các khó khăn của thị trường như vấn đề cạn kiệt vốn đầu tư và suy giảm cầu tiêu dùng. Bên cạnh đó, ngoài các nguồn tài chính quen thuộc như tín dụng ngân hàng và trái phiếu doanh nghiệp, Nhà nước cần có các cơ chế, chính sách để phát triển, thu hút, đảm bảo vận hành hiệu quả các nguồn vốn từ các sản phẩm tài chính khác (quỹ đầu tư bất động sản; quỹ tiết kiệm nhà ở, chứng khoán hóa bất động sản...), hay kênh khác (đầu tư trực tiếp, gián tiếp nước ngoài).

Đối với hệ thống ngân hàng thương mại, kiến nghị Ngân hàng Nhà nước nghiên cứu chính sách ân hạn triệt để, dài hạn các khoản nợ tới hạn năm 2024, không tạo áp lực trả nợ mới cho doanh nghiệp. Đồng thời, đề nghị các ngân hàng thương mại chia sẻ khó khăn với doanh nghiệp thông qua việc tiếp tục giảm lãi vay dù lãi suất huy động trên thị trường đang tăng lên, tiếp tục cho doanh nghiệp vay thế chấp bằng lô hàng như trước đây, tiết giảm chi phí hoạt động, hạ thấp biên lợi nhuận định mức để giảm thiểu tối đa lãi suất vay vốn. Trong đó, việc áp dụng chính sách hỗ trợ một cách phổ biến cho tất cả các khoản vay trước năm 2023, các khoản vay tiêu dùng và vay cá nhân là hết sức cần thiết nhằm xử lý triệt để khối nợ đọng trong xã hội hiện nay.

2. Vấn đề cải cách thủ tục hành chính:

Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) đánh giá và xếp hạng chính quyền các tỉnh, thành của Việt Nam về chất lượng điều hành kinh tế và xây dựng môi trường kinh doanh thuận lợi cho việc phát triển doanh nghiệp dân doanh.

Báo cáo PCI 2023 được công bố vừa qua ghi nhận thực tế đáng lo ngại là chính quyền cấp tỉnh đang ít năng động hơn. Trong đó, mặc dù lọt vào top 30 tỉnh, thành phố dẫn đầu về năng lực cạnh tranh cấp tỉnh năm 2023, nhưng vị trí của TP.HCM xếp thứ 27, trong khi năm 2004 xếp thứ 4 và năm 2019 xếp thứ 14. Điều đó cho thấy, so với mặt bằng chung của cả nước thì vấn đề minh bạch thông tin và đơn giản hóa thủ tục hành chính của

các sở ban ngành thành phố chưa được như kỳ vọng. Có thể liệt kê một số ví dụ thể như sau:

Đối với ngành tài nguyên môi trường: Các doanh nghiệp xây dựng nhà ở xã hội khó tiếp cận đất đai làm cho việc triển khai công trình chậm trễ. Ngoài ra, dự thảo quy định điều kiện tách thửa đất xây dựng mới, đất hỗn hợp căn cứ quy hoạch chi tiết tỷ lệ 1/500 không khả thi, thiếu thực tế và không phù hợp với quy định của chính thành phố về lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch đô thị trên địa bàn.

Đối với ngành thuế: Thời gian vừa qua, ngành thuế đẩy mạnh hoạt động gửi thông báo nợ thuế thu nhập cá nhân (TNCN) tới các doanh nghiệp, trong khi đó, công tác đối chiếu nợ thuế thường khá chậm chạp do yêu cầu doanh nghiệp phải chứng minh, giải trình tình hình nộp tờ khai và nộp thuế từ nhiều năm trước. Đồng thời, chủ trương tăng cường áp dụng biện pháp ngăn chặn chủ doanh nghiệp xuất cảnh do nợ thuế đã khiến cộng đồng doanh nhân có nhiều băn khoăn, lo lắng. Bên cạnh đó, một số doanh nghiệp xuất khẩu vẫn còn than phiền do chậm được hoàn thuế vì thời gian kiểm tra, xác minh hồ sơ lâu, làm ảnh hưởng không nhỏ đến dòng tiền doanh nghiệp. Ngoài ra, vấn đề quyết toán doanh nghiệp giải thể xử lý trong thời gian dài làm doanh nghiệp tốn nhiều thời gian, chi phí cơ hội và làm cho số liệu thống kê của Nhà nước không phản ánh đúng số doanh nghiệp rời bỏ thị trường.

Đối với ngành xây dựng: Vấn đề xây dựng nhà xưởng tạm trên các loại đất khác bị cấm cản gây khó cho doanh nghiệp sản xuất kinh doanh. Đặc biệt là các nhà xưởng xây dựng là công trình đã hoạt động trước đây, nay không được cấp phép, không có giấy chứng nhận PCCC, buộc phải dừng sản xuất kinh doanh. Bên cạnh đó, Quyết định 3680/2020/QĐ-UB về xây dựng công trình tạm trên đất nông nghiệp cũng đã bị thu hồi, chưa có quy định thay thế gây khó cho hoạt động sản xuất kinh doanh nông nghiệp tại các huyện ngoại thành.

Đối với vấn đề vay kích cầu đầu tư: các doanh nghiệp thuộc kế hoạch cho vay kích cầu đầu tư giai đoạn trước đang bị ngưng hỗ trợ bù lãi vay 3 năm nay, gây khó khăn lớn cho doanh nghiệp. Cộng đồng doanh nghiệp đã nhiều lần kiến nghị Thành phố sớm ban hành quyết định triển khai chương trình hỗ trợ lãi suất, khuyến khích đầu tư mới theo Nghị quyết 98/2023/QH15 của Quốc hội và nghị quyết 09/2023/NQ-HĐND của Hội đồng Nhân dân Thành phố, nhưng vẫn chưa được thông qua.

3. Đẩy mạnh đầu tư và phát triển thương mại, dịch vụ:

Thành phố Hồ Chí Minh là trung tâm khu vực Nam bộ, được xem là đầu tàu phát triển kinh tế khu vực phía nam. Tuy nhiên thời gian qua tình hình đầu tư và phát triển thương mại, dịch vụ của thành phố phát triển chưa đúng tầm. Thành phố đã để mất vị trí dẫn đầu về chỉ số tăng trưởng công nghiệp và thu hút đầu tư nước ngoài khi nhiều dự án lớn đã và đang có xu hướng lập đại bản doanh tại các tỉnh lân cận, những nơi được xem là có điều kiện thuận lợi và chính sách ưu đãi đầu tư tốt hơn. Do đó, cộng đồng doanh nghiệp kiến nghị thành phố tập trung một số ngành lợi thế để đầu tư, thúc đẩy phát triển như: Trung tâm giao thông với hệ thống hạ tầng kho bãi, cảng xuất khẩu, sân bay, logistics, ...; Trong đó, việc chuẩn bị về quy hoạch, cơ chế chính sách, thủ tục hành chính, cán bộ công chức đồng hành, hỗ trợ doanh nghiệp là những tiêu chí cơ bản trong cạnh tranh quốc tế.

Đối với hoạt động thương mại, với những khó khăn của hệ thống chợ truyền thống và sự thay đổi thói quen mua sắm của người dân, kiến nghị thành phố xây dựng thêm các trung tâm hội chợ quy mô lớn, tầm cỡ để hỗ trợ doanh nghiệp quảng bá hàng hóa, tạo điểm nhấn kích thích hoạt động mua sắm kết hợp ăn uống, giải trí, trải nghiệm của người dân.

Đồng thời, trong tình hình hiện nay kinh phí hỗ trợ cho các hoạt động xúc tiến thương mại đi nước ngoài còn hạn chế, giá tour cao....thì Thành phố nên nghiên cứu điều chỉnh cơ chế, phương thức hỗ trợ doanh nghiệp tham gia các hoạt động xúc tiến thương mại quốc tế và các hoạt động gắn kết khác theo hướng tiết giảm chi phí tối đa, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho các doanh nghiệp tham gia, đặc biệt là doanh nghiệp vừa và nhỏ.

Bên cạnh đó, cộng đồng doanh nghiệp kiến nghị Sở Công thương, Trung tâm hỗ trợ DN hội nhập, Trung tâm XTTM&ĐT Thành phố (ITPC),... cần đặc biệt chú trọng công tác phối hợp để cập nhật và chuyển tải thông tin cảnh báo kịp thời các thay đổi quy định về tiêu chuẩn hàng hóa, các biện pháp kiểm soát, phòng vệ thương mại áp dụng lên hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam để doanh nghiệp chủ động xây dựng phương án ứng phó phù hợp, tránh được tình trạng bị động và lúng túng trong ứng phó và dễ rơi vào tình trạng bị kiện cáo hoặc không xuất hàng được.

Đối với hoạt động du lịch, thời gian qua cơ quan quản lý du lịch thành phố đã triển khai một số chương trình thu hút du khách. Tuy nhiên, cho tới nay cơ sở hạ tầng du lịch của thành phố phát triển không tương xứng với tiềm năng và nhu cầu của thành phố trên 10 triệu dân. Lượng khách tới thành phố và ở lại du lịch, mua sắm, trải nghiệm không nhiều. Du lịch đóng góp không nhiều và ngân sách thành phố và không có nhiều tác động tích cực vào các ngành kinh tế khác. Ví dụ: dịp lễ 30/4-1/5, TP. Hồ Chí Minh đạt doanh thu từ du lịch đứng thứ hai cả nước, mức tăng trưởng theo đầu người đạt 2%, trong khi đó chỉ số này của Hà Nội là 10% và Thanh Hóa là 32,5%. Do đó, Hiệp hội có kiến nghị sau:

(1) Uu tiên bô trí vốn đầu tư công hoàn thiện các dự án hạ tầng du lịch trọng điểm, các tuyến đường giao thông quan trọng có tính chiến lược, nâng cao khả năng kết nối các khu du lịch trọng điểm... Tận dụng lợi thế toàn tuyến sông Sài Gòn cho sự phát triển của du lịch sinh thái, du lịch tâm linh, văn hóa và lịch sử.

(2) Hỗ trợ doanh nghiệp du lịch đẩy mạnh quảng bá thông qua các kênh truyền thông của thành phố. Đào tạo và hướng dẫn các hộ gia đình, các doanh nghiệp vừa và nhỏ làm du lịch; đào tạo tay nghề để khôi phục, phát triển nghề cổ truyền tạo điểm tham quan du lịch và sản xuất hàng lưu niệm phục vụ du lịch.

(3) Quảng bá và có chính sách khuyến khích tổ chức các sự kiện thể thao, văn hóa nghệ thuật, hội thảo quốc tế ... nhằm hướng tới đối tượng khách hàng cao cấp, lưu trú dài ngày hơn và có tác động tuyên truyền hiệu quả hơn.

(4) Đổi mới và học tập cách làm du lịch, thường xuyên tổ chức các chương trình nghệ thuật, show diễn về đêm có chất lượng, và chiều sâu về văn hóa, vì văn hóa là linh hồn của các sản phẩm du lịch và là sự khác biệt cho du khách.

(5) Cải thiện và quy hoạch lại các khu ẩm thực, chợ đêm. Các khu ẩm thực, chợ đêm cần được đầu tư và quy hoạch bài bản, đảm bảo 3 yếu tố: vệ sinh thực phẩm, an toàn thân thiện và đặc biệt phải mang văn hóa của địa phương;

4. Triển khai Luật đất đai, Luật nhà ở, Luật kinh doanh BDS mới ban hành:

Thời gian vừa qua ngành bất động sản đã bị suy giảm nặng nề, dòng sản phẩm bất động sản trung- cao cấp tại TP. HCM đang hoạt động yếu nhất kể từ năm 2019 đến nay với lượng giao dịch và tỷ lệ hấp thụ sụt giảm liên tiếp. Nguồn cung sơ cấp năm 2023 giảm tới 40% so với năm trước, thấp nhất trong 5 năm vừa qua và chủ yếu đến từ hàng tồn kho giá cao. Trong khi đó, nguồn cầu có xu hướng dịch chuyển về các tỉnh thành lân cận do giá bán đất đỏ tại TP.HCM và các nhà đầu tư đã có tâm lý thận trọng hơn khi ra quyết định đầu tư.

Báo cáo kết quả thực hiện ngân sách năm 2023 gửi Quốc hội, Bộ Tài chính cho biết số thu tiền sử dụng đất TP. HCM không đạt dự toán, giảm thu tiền sử dụng đất 2.000 tỷ đồng. Nguyên nhân được Bộ nêu là thị trường bất động sản vẫn chưa phục hồi, hoạt động kinh doanh của nhiều doanh nghiệp gặp khó khăn. Việc duyệt dự án đầu thầu, đấu giá, giải phóng mặt bằng còn vướng mắc.

Việc phục hồi ngành bất động sản là cần thiết để tạo ra bộ mặt mới khang trang hơn cho đô thị thành phố và tăng thu ngân sách. Từ đó, làm cơ sở để phục hồi sự phát triển của các ngành liên quan, như ngành xây dựng, ngành sản xuất và kinh doanh vật liệu xây dựng, cement, sắt thép...

Cộng đồng doanh nghiệp hết sức vui mừng khi Quốc hội đã thông qua 3 Luật sửa đổi liên quan đến thị trường bất động sản, gồm có: Đất đai, Luật Nhà ở và Kinh doanh bất động sản, dự kiến có hiệu lực từ ngày 01/8/2024. Việc thực thi các Luật mới này được kỳ vọng sẽ tháo gỡ những điểm nghẽn về cơ chế, pháp lý cho doanh nghiệp và khuyến khích sử dụng tài nguyên đất hiệu quả hơn. Đồng thời, việc định giá đất theo nguyên tắc thị trường sẽ xóa bỏ tình trạng hai giá, làm cơ sở hợp lý cho việc thực hiện công tác đền bù, giải phóng mặt bằng, nghĩa vụ tài chính đối với Nhà nước, xác định giá bất động sản, tính toán chi phí, hiệu quả đầu tư dự án...

Kiến nghị Thành phố nhanh chóng triển khai 3 Luật trên, tạo điều kiện cho thị trường hồi phục nhanh chóng, tháo gỡ các ách tắc, giải phóng sức sản xuất và tạo việc làm cho doanh nghiệp. Đồng thời, thực thi Nghị quyết số 98/2023/QH15, ban hành các cơ chế đặc thù, các chính sách mới, có tính đột phá nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển của người dân và doanh nghiệp. Cụ thể giải quyết dứt điểm các công trình, dự án dở dang đã có đủ điều kiện đầu tư, mở bán; các công trình đã hoàn thành trên 70% tiến độ. Việc xử lý công trình dở dang ngoài việc giúp nhà đầu tư nhanh chóng thu hồi vốn còn góp phần chỉnh trang đô thị, giúp thành phố khang trang hơn, sạch đẹp hơn. Thành phố cần nhanh chóng quy hoạch, có chính sách ưu tiên xây dựng các dự án phát triển khu dân cư, xây dựng các khu nhà ở công nhân, nhà ở cho người có thu nhập trung bình và thấp, nhà ở xã hội...

Trên đây là báo cáo tình hình doanh nghiệp, doanh nhân quý II/2024 của Hiệp hội Doanh nghiệp TP. Hồ Chí Minh trình Ủy ban Nhân dân thành phố. Kính mong Ủy ban Nhân dân thành phố xem xét và chỉ đạo các sở, ban, ngành xem xét và có chính sách phù hợp nhằm hỗ trợ, đồng hành cùng doanh nghiệp.

Trân trọng.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VP.

TM. BAN CHẤP HÀNH
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH THƯỜNG TRỰC

Nguyễn Phước Hưng

